(Nro. 298.)

GAZETA LWOWSKA.

W Piątek **Nro. 150.** 27. Grudnia 1822.

Wiadomości kraiowe.

Okólnik C. K. Rządu kraiowego.

Dokładnieysze określenia Okólnika z dnia 6go Września 1805 względem skarbowego dochodu czopowego.

W następności dekretu Kamery nadworney z dnia 29. Lipca r. b. Nro. 26977 podaie się do powszechney wiadomości:

a). Że od trunków w samym Lwowie wyrabianych i wypalanych, skarbowy podatek czopowy, produkuiący i tak iak od piwa, przed podpaleniem pod kotłem browarnym płacić ma, że iednak Skarbowi, albo Pachtarzowi wolno będzie, takowe należytości także od szynkarzów wybierać, ieżeli ci udowodnić nie będą mogli, iż te należytosci przy wprowadzeniu wspomnionych trunków iuż zapłacili, albo ieżeli podatek od trunków iuż przy produkcyi onych na miescu zapłacony nie był, i

b). że kto biorąc palet podpalenia na proste piwo, iednakże dubeltowe piwo warzy, i kto okowitkę i wódkę lagrową za prostę wódkę podaie, i iak od takiey podatek płaci, ten we wszystkich tych przypadkach konfiskacyią trunku, lub gdyby tego iuż nie było, tedy złożeniem iego wartości w pieniądzach ukaranym, i do zapłacenia poiedyńczey należytości podatku czopowego zmuszonym zostanie.

We Lwowie dnia 16. Października 1822.

(*Podpisy*).

Uwiadomienia

I. C. K. Rząd kraiowy pozwolił wypłacić czterym poddanym z Krogulca Cyrkułu Czortkowskiego, patentem ustanowione nagrody za sadzenie i pielęgnowanie drzew owocowych, każdemu po 27 ZR. w Mon Konw.

II. Podczas oglądania naypięknieyszych po stadnikach skarbowych źrebców, na d. 27. Sierpnia r. b. w Serecie przedsięwziętego, Krystian Sauer kolonista z Tereblestie odebrał za okazanie naypięknieyszego źrzebca własnego chowu, przepisaną nagrodę 20 Cz. Zł. w złocie.

Z Wiédnia dnia 17. Grudnia. — Podług naynowszych wiadomości odebranych z Werony z d. 12. t. m.: Odiazd NN. Cesarstwa Ichmć do Wenecyi, przeznaczony był na d. 14ty: dnia następuiącego chciał N. Cesarz Rossyyski puścić się w tę samę drogę. Mowią że NN. Cesarstwo Ichmć, uszczęśliwiać będą Wenecyią Swoią obecnością aż do 22. Grudnia. Potem powracać maią oboie do Wiédnia przez Bassano, gdzie d. 23. i przez Trydent, gdzie d. 24. maią przenocować i w tem ostatniem mieście przez pierwsze Święto Bożego Narodzenia zabawić. D. 26. staną w Brixen, a d. 27. w Innszbruku; a zabawiwszy przez dwa dni (28. i 29. Grudnia) w tey Stolicy Tyrolu, d. 30. znaydować się maią w St. Jean. D 31. w Salcburgu; d. 1. Stycznia w Wells, d. 2go w Kempelbachu a d. 3. nasz Wiedeń będzie miał to szczęście w murach swoich witać znowu NN. Panstwo, ukochanych swoich Monarchów.

Kurs Wiedeński z dnia 18go Grudnia: Obligacyie długu Stanu 5 procentowe w M. K. 83 — Obligacyie na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1820 za 100 ZR. M. K 120 1/2.— Obligacyie na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1821 za 100 ZR M. K 102 3/4.— Certyfikaty na pożycz. z r. 1821 za 100 M. K. — — Kurs na Augszburg za 100 Kur. 100 1/4 Uso. — Moneta konwencyyna za 100, 249 7/8.— Akcyie bankowe, iedna po 930 ZR. M. K.

Z Tyrolu i z Vorarlbergu. — Goniec Tyrolski donosi z Innszbruku pod d. 12. Grudnia: Właśnie d. 10. b. m. przybyła tu przez nadzwyczayną sposobność wiadomość chociaż nie zaręczona, że N. Cesarz Wszech Rossyy będzie powracał z Werony z końcem tego miesiąca znowu przez Tyrol, a to z Wenecyi przez Bassano, Valsugana i Trydent. Wczoray wieczorem przybyły nowsze doniesienia, które chociaż nie zupełnie poprzednicze potwierdzaią, wszelako większą maią za sobą wierzytelność, łączą oraz ze sobą tę radosną nadzieię, że i nasz nayłaskawszy Monarcha wraz z dostoyną Małżonką Swoią obrał tę samę drogę wracaiąc do Wiednia, a prze-

to nie tylko tę prowincyią ale i iey stolicę powtórną ubłogosławi przytomnością.«

Z Królestwa Lombardzko-Weneckiego. — Gazeta Medyiolańska z d. 10. Grudnia zawiera co następuie: »Dnia 30. Listopada wieczorem przybył do Medyiolanu Xiążę Wellington powracaiąc z Werony. Dwoma dniami wprzódy na rozkaz N. Cesarza i Króla odiechał z Werony Jenerał dowodzący w Lombardyi Hrabia Bubna, ażeby tu Xiążęcia powitał. Dnia 1. Grudnia o południu cała załoga tey stolicy stała w zupełney paradzie na placu ćwiczeń woyskowych; Marszałek polny Xiążę Wellington przeglądał woysko oprowadzany przez wspomnionego Jenerała. Obadwa pułki huzarów Króla Angielskiego i Arcyxiążęcia Palatyna dowodzone przez swoich Pułkowników i dowodców pułkowych wykonywały niektóre woyskowe obroty z nie małą szypkością. Po skończonych popisach cały oddział Officerów miał ten zaszczyt bydź przedstawionym Marszałkowi polnemu, który okazał mu zupełne upodobanie w przedziwney postawie i zręczności tego woyska. Piękna pogoda sprzyiała tey paradzie, a niezmierny tłum ludu zgromadził się dla widzenia tego sławnego wodza. Potém ze swoim orszakiem udał się Xiążę na obiad do JW. dowodzącego Jenerała. Dnia 1 Grudnia zaszczycił Xiążę swoią obecnością teatr *della Scala*, a d. 2. odiechał do Paryża:

Wiadomości zagraniczne.

Wyspa St. Domingo.

W Porterico odkryty został spisek który przypisuią Murzynom Haytańskim (St. Domingo). Uwięziono 35 hersztów pomiędzy którémi znayduie się wielu znakomitych kraiowców. Jeżeli to prawda (dodaie dziennik Goniec) iż Rząd Haytański podnieca bunty na ościennych wyspach, tedy Angliia zastanowić się powinna, co się z iey Jamaiką stanie. Nie należy dozwolać Rządowi Haytańskiemu aby był punktem zjednoczenia niechętnych, bo w krótce osady nasze w zachodnich Indyiach upadną.

Brazyliia i Portugaliia.

Doniesienia z Rio de Janeiro zwiastuią, że Xiężę Rejent w d. 25. Września, obwołany został Konstytucyynym Cesarzem Brazylii, z przybranym tytułem: Piotra Igo (*Don Pedro Primeiro*). Nazaiutrz wszystkie woyska złożyć miały nowemu Cesarzowi hołd i przysięgę.

Hiszpaniia.

Z Madrytu d. 19. Listopada. — Z powodu użalania się byłego Ministra Garelli, Stany postanowiły, iż Minister uwolniony od obowiązków, za przewinienia dotyczące się iego urzędowania, tak ma bydź sądzony, iak, gdyby zostawał ieszcze na urzędzie. Odrzucono żądanie względem zapozwania Pana Paradesa przed Sąd właściwy; podał on do wszystkich gazet odezwę wzywaiącą publiczność, aby wstrzymała zdanie swoie o nim, póki nie ogłosi usprawiedliwienia swego postępku.

Gdy na dniu 9. b. m. Stany zaięły się sprawą byłych Ministrów, po odrzuceniu większością 104 głosów przeciwko 36 zapytania, czyli rzecz ta należy do obrad, mówił P. Arguelles z wielkim zapałem przeciw środkom, użytym przez P Paradesa.

Jenerał Mina przysłał tu rappórt z Balaguer pod d. 4. b. m.; korpus tego Jenerała po zdobyciu Castelfollit, składał się z 12,187 piechoty i 180 iazdy. Dnia 28. z. m. Mina ruszył na przód i posunął się na wielki gościniec, dla odcięcia korpusu 2,000 roialistów. W drodze nie straciwszy ani iednego człowieka dostarczył Kordowie 200 wołów i bez naymnieyszéy szkody przyprowadził do Suria 200 sztuk bydła rogatego i 200 ładownych koni.

Ciągle idą do Arragonii i Katalonii oddziały woyska Konstytucyynego.

Gubernatorowie cywilni trudnią się wszędzie z wielką gorliwością podziałem gruntów gminnych i nieuprawnych między włościan. Z tego podziału utworzy się wkrotce wiele małych posiadłości.

Dawnieysi Ministrowie Martinez de la Rosa, Clemenzio, de Sciora Pamplei i Romorate, podali do Króla prośbę, aby sprawa ich odesłaną była do przyzwoitego sądu. Wyrażaią w tey prośbie: »Wiemy dobrze, iż Stany mogą nas oddać pod sąd, iako odpowiedzialnych. Że zaś nieprawny rozkaz uwięzienia może się opierać na bezzasadnem doniesieniu, czyniącem nas podeyrzanemi o zbrodnię spisku przeciwko kraiowi, możnaby więc nas uważać za winnych, gdybyśmy niewinności naszey nie dowiedli. Prosiemy więc, abyśmy stanęli w sądzie, dowiedzili się o czynionych nam zarzutach, podali obronę naszą i wyrokiem sądowym zbili potwarze.«

Od granic Hiszpankich d. 21. Listopada. — Przybył do Perigueux z całą rodziną Jenerał Egnia, a do Irati Pułkownik Abran. Niektórzy uważaią Rejencyią woyska wiary za

zupełnie rozwiązana, lubo niektórzy mniemaią, iż zostawiła 4 Dyrektorów w Urgelu.

O Jenerale O'Donnel tyle tylko wiadomo, że stoi pod Irati. Jenerał Torrijos, który d. 17. b. m. był w Wittoryi, poprzysiągł na swoię głowę, iż za dwa miesiące uwolni wszystkie prowincyie od Roialistów. — Oczekuie 6 świeżych pułków.

Pułkownik Jauregui donosi z Durango pod d. 17. t. m., iż kolumny woyska znayduiące się w Bilbao i Santander, pobiły zupełnie w d. 15. b. m. oddział Xiędza Gorostidi i Barrutti, pod miastem Villareal d'Alaou; powstańcy stracili 100 ludzi w zabitych, a 10 wziętych w niewolą, 100 milicyi przeszło do woyska Konstytucyynego.

Dowódca guerrillasów w czasie woyny o niepodległość Hiszpanii, nazwiskiem Longa, musiał także uciekać i przybył na okręcie do Socoa.

Dnia 14. b. m. 400 ludzi należących do Roialistów, wpadło do Salinas, zniszczyło warownie i zabrało w niewolą 30 do 40 żołnierzy z milicyi Salamanki. Ludzie ci zdawali się bydź przednią strażą dwutysięcznego korpusu, który w Villareal i Alegria zabrał wiele wozów i chciał uderzyć na Wittoryią, dopóki się nie dowiedział, iż Jenerał Torrijos stoi tam z 4rotysięcznym korpusem i oczekuie więcey posiłków. — W tey chwili odbieramy wiadomość, iż Torrijos odniósł zupełne zwycięztwo pod Salvatiera, w którem 200 ludzi, a między temi dwóch dowódców poległo na placu i znaczna liczba dostała się w niewolą.

Mina miał tak dobrze działać, iż potrafił przeciąć związek między Kataloniią i Arragoniią. — Dnia 21 lub 22 b. m. oczekiwano go w Urgelu. Nic nie będzie przeszkadzać weyściu do tego miasta, gdyż osada twierdzy rozeszła się.

Od granic Hiszpańskich d. 22. Listopada. — Dnia 18. b. m. udała się Rejencyia z Puycerda do Llivia. Poprzedzało ią 25 żołnierzy piechoty pod dowództwem Officera; daley szło 8 bryk z sprzętami, potém kompaniia gwardyi Rejencyi, wynosząca 54 ludzi z 3 Officerami, oddział iazdy: iechali potém Margrabia Mataflorida z białą wstęgą, Arcy-Biskup Tarragonski, Ministrowie O'tafa i Gispert, i Jenerał Laguna, dowódca z Puycerda z kilku Officerami; kończyło orszak kilku ułanów, syn Margrabiego Mataflorida i 2 żołnierzy.

Przednia straż Jenerała Miny, nie popełniwszy żadney zdrożności, weszła do Urgelu. Woysko konstytucyyne osadziło Ripoll i Prats Llosanes. Przeciwnicy teraźnieyszego systematu, udali się z Jenerałem Eroles do Francyi. Wspomniony Jenerał chciał się ieszcze trzymać w okolicach Gerry; lecz miał szczupłe woysko.

List z Bourg-Madame pod d. 20. b. m. donosi o korzyściach, które Jenerał Mina odniosł w Conca, a po których woysko Wiary zupełnie się rozproszyło. Potwierdza oraz wiadomość, iż Rejencyia przybyła do wsi Llivia, którey iedna połowa należy do Francyi, a druga do Hiszpanii. Mnóstwo osób należących do woyska Wiary, udało się do Francyi.

Francyia.

Ces. Rossyyski Poseł przy Dworze Francuzkim, Jenerał Porucznik Pozzo di Borgo, przybył do Paryża z Werony dnia 4. Grudnia po południu. Xięcia Wellington spodziewano się na d. 6. t. m.

Jenerał Quesada, ubrany w mundurze woyska Wiary, znaydował się na żałobnym nabożeństwie odprawionem po zmarłym w Paryżu Xięciu de Fernan Nunez. Mówią, że miał długie posłuchanie u Xiężny d'Angouleme.

Goniec Francuzki donosi, że poczta Paryyka w d. 2. Grudnia, właśnie, kiedy iuż odchodzić miała, więcey godziny przytrzymaną została; a Konstytucyionista obiaśnia tę okoliczność tym sposobem, iż wahano się długi czas, czyli gazetę iego z d. 2. t. m. mieli z tą pocztą puścić, lub nie, i nakoniec nie puszczono.

— Z Paryża d. 29. Listopada. —

Na wczorayszém posiedzeniu Królewskiey Akademii przy przyięciu do grona członków Biskupa Hermopolitańskiego i Pana Dacier, była także obecna Xiężna Berry. Tak w chwili kiedy przybyła, iakoteż, gdy się oddalała, przyymowana była z radosnemi okrzykami.

Dnia onegdayszego żandarmówie, tudzież żołnierze stoiący na straży przy drzwiach szpitalów odebrali rozkaz wpuszczania do nich tych tylko uczniów szkoły lekarskiey, którzyby dowiedli, że istotnie do tych szpitalów należą.

P. Lacretelle młodszy, rozpoczął w Akademii kurs części historyi Francuzkiey; młodzież przyymuie go z radością. Mówił o dobrodziejstwach iakie winna iest Francyia trzeciey dynastyi swych Królów; wspomniał o zniesieniu pańszczyzny, o całkowitém uchyleniu praw lennych, o troskliwości o wzrost umieiętności

i t. d. Monitor umieścił ieden wyiątek z mowy iego, w którym oddaie cześć uwięzionym Królom Francuzkim. »Święty Ludwik (mówi) był uwięziony, ale iego nieszczęscie i odwaga zyskały szacunek i podziwienia iego zwycięzców, Saracenów, którzy padali na kolana przed Monarchą zachodnim. Król Jan był wzięty w niewolą; lecz gdy ten uwienczony Regulus, znużony układami, przynoszącemi uszczerbek niepodległości iego Narodu, chciał powrócić w niewolą do Londynu, dziwili się Anglicy wielkości iego umysłu. Ludwik XII. wprzód, nim był Królem, pokutował w więzieniu za płochość młodości; ale wspomnienie iego nieszczęścia, dało mu sposobność wyrzeczenia tych pięknych słów, iż Król Francuzki zapomniał niesprawiedliwości wyrządzonych Xięciu Orleanu. Franciszek I. został wzięty w niewolą; lecz z więzienia napisał te pamiętne słowa: Wszystko iest stracone, prócz honoru. — W podobny sposób wspomina Pan Lacretelle o Henryku IV. i Ludwiku XVI.

— *Z Paryża d.* 27. *Listopada.* —

Od dni kilku biega pogłoska o zawartym między Angliią i Hiszpaniią traktacie handlowym. Niech nam będzie wolno wierzyć, że ta wieść iest płonną. Kuryier Francuzki tak się w tey mierze wyraża: Wieści o zawarciu traktatu handlowego między Hiszpaniią i Angliią, a z drugiey strony o porażeniu woyska Wiary, znacznie posunęły wczoray w górę papiery publiczne. Nie ukrywaiąc przed sobą skutków szkodliwych, iakieby podobny traktat zrodzić mogł dla handlu Francuzkiego, uważano te przyiacielskie stosunki między wielkiem Mocarstwem i Rządem Hiszpańskim za nową pomyślną wróżbę utrzymania pokoiu. Zapatrywano się na bliższe korzyści, bez zastanawiania się nad przyszłemi zgubnemi skutkami, i to iest przyczyną znacznego podniesienia się papierów, mianowicie Hiszpanskich. Ztemwszystkiem na mocy dokładnych wiadomości, które posiadamy, możemy donieść, iż traktat handlowy między Angliią i Hiszpaniią nie iest ieszcze podpisany, iak twierdzono. Umówiono tylko zasadę do niego, a Rząd Francuzki, niekontent z postępowania względem siebie Rządu Francuzkiego, zdaie się być skłonnym, ułatwić dowóz płodów Angielskich, którego rękodzieła Francuzkie smutnych doznałyby skutków.

Dziennik Sporów pisze: Gazety z całych Niemiec nie zawieraią to własnych wierszyków o Kongresie Werońskim. Te, które nieiakiey używaią wolności, ograniczaią się na powtarzaniu artykułów Dziennika Sporów. — Tymczasem dziennik ten zapominaiąc, że Frankfort należy do Niemiec, umieścił w tym samym numerze swe chude wiadomości o Kongresie Werońskim z gazety Frankfortskiey. Lichwiarze dzien w dzień nowe zmyślaią wieści, aby kurs w niepewności utrzymywać. Dziś rozgłoszono wieść: że Król Angielski bardzo chory. Podobnie iuż dnia 23. t. m. rzucono w Londynie pogłoskę, że Król Francuzki rozstał się z tym światem.

Prussy.

— *Z Berlina d.* 10. *Grudnia.* —

Goniec z Werony przywiózł tu onegday smutną wiadomość, iż Xiążę Hardenberg, Kanclerz, umarł dnia 26. Listopada w Genui. Szczegóły o chorobie i zgonie iego są następuiące: »Będąc ieszcze w Medyolanie czuł się słabym, a podróż w czasie dżdżystym i chłodnym przez górzyste okolice do Genui, bardziey go osłabiła. W Genui dostał d. 21. z. m. mocnego bólu w piersiach, a potem ciągłey czkawki. Towarzyszący Xiążęciu Lekarz Rust, tayny Radca i Professor, postrzegł zaraz niebezpieczeństwo i Xiążęciu, który d. 22. i 23. czuł nieiaką ulgę, nie radził zaymować się pracą i natężeniem myśli. Dnia 25. spodziewał się Xiążę gońca, opóźnienie iego było mu nieprzyiemnem; gdyż nie chciał zaniechać zwyczaynego zatrudnienia. Przybył nareszcie goniec, a gdy dnia 26. zrana wrócił ból w piersi, z czkawką i trudnością oddechu, lekarz zabronił mu znowu wszelkiey pracy. Odpowiedział na to Xiążę: Zatrudnienie iest moim żywiołem; wtedy tylko, kiedy pracuię, iest mi lepiey. Czytał przywiezione listy; kazał się prowadzić po pokoiu, a przy pięknym widoku na morze, kazał drzwi i okna otworzyć, twierdząc, iż przewiew iest mu dogodnym. W południe o godzinie 12 dał ieszcze posłuchanie Konsulowi Pruskiemu i podziękował mu za dobre przyięcie; mówił z wielką żywością. Zmordowany usiadł i o godzinie 2giey został tknięty apoplexyią. Utracił mowę i przytomność, a umarł o godzinie 11stey wieczorem. W ostatnich dniach życia miewał często we śnie marzenia i kilkokrotnie oświadczył, iż oyciec iego umarł d. 26 Listopada i on też tego samego dnia ducha wyzionął.

Redakcyia F. Krattera. — Drukiem J. Pillera.